



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Caput I. Qvæ sit traditio Ecclesiasticæ Hierarchiæ, & quis eius scopus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

caput est contemplationis illius. . . Ut ergo per exempla DEO non propria nobis propria divina illuminatio dispensari distributionem ostendam, hanc similitudinem propono. *Solaris radij*, &c. Distributiones, inquit, sive effusiones solis radij bene distributæ in primam materiam; hoc est, in illam materiam venientes, quæ est prima, hoc est, optima & purissima, & illuminationum apurissima. Ad talem, inquam, materiam venientes implent eam, nullum in aliqua parte obstaculum luminis inveniunt, & implendo faciunt eam lucidiorum proclivissimam omnium, & sic per eam ipse radius manifestus declarat proprios splendores: quia quanto perfectius radiat, tanto perfectius illuminabitur; & quanto perfectius illi infunditur, tanto clarius refunditur ex illa.

Accedens vero ex ætheribus materiis, quæ minus illuminationi sunt aptæ, illuc obscuriorem habet distributionem super appositionem: sicut enim cum se infundit in illis capitur imperfecte, ita & cum se effundit per illas super hoc extrinsecus apparet obscure: quod provenit ex importunitate illuminandarum materialium. . . A subtilissimis enim materiis quibus perfectè comprehenditur, ad minus aptas descendens, à quibus imperfectè capitur, tandem ad alia tam faculenta, & grossa, & obfusca pervenit, quæ seclè omnino lumen repellunt, & nihil illuminationis capere possunt.

Lux spiritualis mentes puras & defecatas perfectè illuminat.

Ad hunc modum spiritualis lux ad mentes rationales veniens eas, quas puras invenit & defecatas perfectè illuminat: eas vero quas minus aptas reperit, minori claritate & (ut ita dicam) luce obscuriori illuminat. Quas vero omnino contrarias & faculentas ostendit, sua prorsus participatione & communione immunes relinquit.

Nec solum in lumine, sed etiam in calore materiali inavibilibis veritatis imago est. Nam ipse calor ea corpora quæ magis apta susceptioni suæ invenit, magis accendit; alia autem minus: donec tandem in contraria omnino, & dissimilia offendens, nullum in eis suæ operationis effectum ostendit, &c.

Ex quibus inferunt mystici necessitatem purificationis, & dispositionis ad proficiendum in contemplatione & amore: de quo egimus in T. M. questione 8. proem. & infra agemus Resolution. 17 & 68.

CAPUT XIV.

Quid significet Angelicus numerus.

Dicit Angelos esse innumerabiles, licet Danielis 7. assignetur numerus centus pro incerto.

De quo D. Thomas 1. part. quest. 50. artic. 3. citans Dion. & q. d. de pot. quest. 6. a. 6. & de virtut. q. 1. a. 8.

CAPUT XV.

Quæ sunt formative Angelicarum virtutum imagines, & quæ deinde, id est, & reliquæ.

Explicat quæ sint imagines formative Angelorum, ubi quid significet pubertas, dentes, humeri, ulnæ, manus, cor, pectus, dorsum, pedes, alæ, quod iras, indumentum, & similia.

De quibus D. Thomas 1. part. questione 51. S. Thom. art. 3. & questione 106. artic. 1. & quest. 107. art. 5. & questione 115. artic. 1. & 112. questio. 3. articulo 4. Quæ tamen ad symbolicam Theologiam magis spectant.

Concluditque Hugo expositionem istam his humilibus verbis. Hæc quidem in Hierarchiam B. Dionysii secundum sensum nostri possibilitatem præsumpsi: sed timeo ne nostra illius adiciens, marmoreum patiem luto superdum se convincat. Propterea veretur præsumptio imploret devotio. Mihi autem solatium affert, quod illius quem exponendum suscepi, in quo sapientia transcendit, sanctitas condescendit.

LIBER II.

De Ecclesiastica Hierarchia S. Dionysii Areopag.

Iuxta lectionem Perionii, & expositionem paraphrasticam Pachymeræ, & S. Maximi ad documenta mystica.

CAPUT I.

Quæ sit traditio Ecclesiæ hierarchicæ, & quæ eius scopus.

Docet vim cujuslibet hierarchiæ esse, ut & ipse Pontifex pro sua natura, modo, & ordine in divinis mysteriis perficiatur, ac divinitatem consequatur, etque qui ipsi parent divinarum similitudinem impertiat: inferioribusque imitetur superiores, & alios sibi inferiores ad Thom. à Iesu Oper. Tom. II.

majora exci-ent.

Cælestem hierarchiam incorpoream esse, & ideo mentaliter & spiritualiter perfici; nostram vero Ecclesiasticam esse sensibilem, & ideo sensibilibus instrui.

Hierarchiam dicit omnem rationem factorum, Hierarchiamque virum esse divino numine assistentem, qui omni sacra scientia sit præditus.

Principium hierarchiæ S. Trinitatem esse, finem vero unionem cum Deo, substantiamque ejus esse divina tradita oracula.

AAA

D.

S. Thom.
1. p. q. 108.
art. 4.
Idem 3. p.
q. 64. a. 6.
De quibus etiam in 2. dist. 9. q. 1.
art. 8. & in 4. dist. 3. q. 2. art. 1. & q. d. de verit. q. 8. art. 7.

Documentum 24.

*S*alus non aliter existere potest nisi h, qui salutem consequuntur, vii fiant. DEI porro effectio, ex DEI quo ad ejus fieri potest imitatio, & cum eodem conjunctio, atque ut ita dicam, unio. Sed omni hierarchia communis hic propositus est finis, assidue DEI divinarumque rerum charitas, quæ divine & conjunctæ sacra perficit, & ante hoc ipsum perfectus, nec iterum commens descendit à contrariis, cognitioque rerum quatenus sunt, sanctæque veritatis, & aspectus, & scientia, ac divina uniusmodi perfectionis communio, & aspectus ipsius unius quantum conceditur, convivium, quod mente alar, DEVMque efficit omnem eum, qui aciem mentis in ipsum intendat.

Quid sit
Pachyme-
74.
Pachymeia, s. Trinitas vult ratione prædixit Angelorum, & hominum salutem, estque Deificatio salvandorum. Quemadmodum enim alia dicimus à metu servari, id est, securitatem adipisci, & à cæde servari, id est, vitam assequi, & à morbo servari, id est, sanari: sic etiam in propositis servari ab alienatione DEI, est adungi DEO, adeoque Deificatio. Omnimoda autem assimilatio, & unio ad DEUM, unius terminus & finis est omnis hierarchiæ, quæ ad DEUM est dilectio: quæ & unitæ consummatur, secundum divinam & unicam simplicitatem, secundum quam DEUS est omnimoda dilectio, qui quæ hac prior est, omnimodus à contrariis recessus. Nisi enim ab omni materiali & sordida voluptate penitus expiati fuerimus, veri boni dilectio non erit in nobis. Quando autem à contrariis discesserimus, tum res ipsas, ut in se sunt, natura sua cognoscemus; nempe præsentia hæc temporanea esse, quæ vero ibi sunt, æterna, nec decipiemur circa boni apparentiam; si quidem illa non est notitia rerum quæ res sunt; tunc enim ad ipsammet veritatem accedimus, atque unius formem perfectionem participamus. Quid vero est conformitas? quando nimirum à rebus hisce sensibilibus & ærumnosis ad divinam simplicitatem adducimur, qui est ci bus beatæ visionis, ut quæ mentem re intellectu nutrit. Et hæc est in Evangelio illa divina ac supermundialis mens. Hæc ille.

Colliges.
Colligitur Christianorum & spiritualium exercitiorum finem, esse Deificationem per assimilationem & unionem cum DEO. De qua unionem Resolut. 86.

Item perfectam charitatem ad hoc necessariam seu in qua ipsamet unio consistit, postulare præcedentem recessum ab aliis, & perfectam rerum cognitionem, quæ consequitur per simplicissimam contemplationem veritatis divinæ, quæ est cibus animæ. De qua abstractione & purificatione diximus Resolut. 28. & 29.

De simplici iam contemplatione. Resol. 63. 64. & 81. Vide etiam Resolut. 1.

De iis quæ in illustratione fiunt.

*I*n tres partes dividitur hoc caput, in prima docet illustrationem seu Baptismum esse quandam nativitatem spirituales, & principium operandi supernaturaliter. In secunda agit de ritu baptizandi, de patrino, de abjuratone infidelitatis, de insufflatione, de professione fidei, de veste candida, unctione & aliis. In tertia, quæ est de contemplatione prædictorum, spiritum ibi latentem exponit.

De quibus etiam D. Thom. citans Dionysium in 3. p. q. 63. a. 2. ex eo quod Deus in quodam signo tradit sui participationem in baptismo perficiens hominem divinum, & communicatorem divinum, infert, quod character si quædam potentia, & q. 65 a. 1. septem esse sacramenta, licet actiones hierarchicæ sint tantum tres, & quæ 66. a. 1. quod Dion. definit Baptismum tum in ordine ad alia sacramenta: tum ad celestem gloriam: tum quantum ad principium spiritualis vite, & q. 67. a. 7. quod requiratur patrinus, & q. 69. a. 5. Baptismum esse illuminationem, & q. 71. a. 4. de multiplice instructione ad diversos pertinet, & q. 80. a. 9. baptizatis esse communionem dandam, loqui de baptismo adultorum, & supplem. q. 29. a. 1. quare Dionys. non agat de omnibus sacram., & quod exrema unctione etiam habeat vim purgativam & illuminativam. Similiter in 4. dist. 1. q. 1. a. 2. & dist. 6. q. 2. a. 1. 2. & 3. & dist. 12. q. 2. a. 1.

Documentum 28.

*S*imilitudinem ac cum DEO conjunctionem, augmentumque amoris, & affectionem, & affectionem solum consequemur: si quis enim diligit me, mandata mea servabit, &c. Prima enim mentis ad divinam unitatem & contentio DEI est charitas: sanctæ autem charitatis progressus, qui principatum obtinet ad divinam perfectionem præcepta, est divini nobis status effectio.

Pachymeia. Dicitur est supra, scopum nostræ hierarchiæ esse ad DEUM assimilationem, hanc autem non aliter licet adipisci quam per DEI dilectionem. Cum igitur ista dilectio constet observatione divinum mandatorum, Dacem ad illam dicit non esse alium, præter illam ex aqua & spiritu regenerationem... Baptismus enim vim quamdam formatricem infert figmento nostro, scilicet appetendi, sed celestia bona: movendi, sed ad omne opus bonum, ratiocinandi seu cogitandi, sed quæ oculus non vidit, nec auris audivit: concupiscendi, sed meliora; utendi, sed immo salutis nostræ, &c. Præclare dicit Hieronymus, primum & exitum mentis motum esse DEI dilectionem. Hujus autem dilectionis quasi quoddam principium est divina nostri subicatio, quæ fit per Baptismum. Quemadmodum igitur in naturali nativitate oportet primum existeret in rerum natura, ac deinde vicissim & agere & pati; homines quidem quæ sibi sunt propria, & ea vero quæ sunt conducibilia: sic etiam in divina Baptismi regeneratione oportet primum Deo existere, ac deinde dilectionem ejus operari, &c.

Prius est vivere vita gratiæ, quam operari dilectionis opera: debet igitur primum à peccatis purgari, qui vult spiritualiter procedere.

Vide Resolut. 23.

Docu-